

CPF

2025

Codul de procedură fiscală

comentat și adnotat

cu legislație secundară
și complementară,
jurisprudență și instrucțiuni

Emilian Duca

Universul Juridic

București

-2025-

CUPRINS

ABREVIERI UZUALE.....	9
TITLUL I. DISPOZIȚII GENERALE	11
CAPITOLUL I. Domeniul de aplicare a Codului de procedură fiscală.....	14
CAPITOLUL II. Principii generale de conduită în administrarea creanțelor fiscale.....	17
CAPITOLUL III. Aplicarea prevederilor legislației fiscale.....	27
TITLUL II. RAPORTUL JURIDIC FISCAL	31
CAPITOLUL I. Dispoziții privind raportul juridic fiscal.....	31
CAPITOLUL II. Dispoziții generale privind raportul sarcinii fiscale.....	35
TITLUL III. DISPOZIȚII PROCEDURALE GENERALE	43
CAPITOLUL I. Competența organului fiscal central.....	43
CAPITOLUL II. Competența organului fiscal local.....	50
CAPITOLUL III. Alte dispoziții privind competența.....	51
CAPITOLUL IV. Actele emise de organele fiscale.....	54
CAPITOLUL V. Administrarea și aprecierea probelor.....	69
CAPITOLUL VI. Termene.....	89
CAPITOLUL VII. Transmiterea cererilor de către contribuabili/plătitori și identificarea acestora în mediul electronic.....	92
TITLUL IV. ÎNREGISTRAREA FISCALĂ	94
TITLUL V. STABILIREA CREANȚELOR FISCALE	107
CAPITOLUL I. Dispoziții generale.....	107
CAPITOLUL II. Dispoziții privind decizia de impunere.....	108
CAPITOLUL III. Dispoziții privind declarația fiscală.....	111
CAPITOLUL IV. Stabilirea bazei de impozitare prin estimare.....	117
CAPITOLUL V. Despre evidențele fiscale și contabile.....	120
CAPITOLUL VI. Prescripția dreptului de a stabili creanțe fiscale.....	122
TITLUL VI. CONTROLUL FISCAL	126
CAPITOLUL I. Inspecția fiscală.....	126
CAPITOLUL II. Controlul inopinat.....	148
CAPITOLUL III. Controlul antifraudă.....	150
CAPITOLUL IV. Verificarea situației fiscale personale de către organul fiscal central.....	154
CAPITOLUL V. Verificarea documentară.....	162
CAPITOLUL VI. Dispoziții finale privind controlul fiscal efectuat de organul fiscal central.....	164
TITLUL VII. COLECTAREA CREANȚELOR FISCALE	166
CAPITOLUL I. Dispoziții generale.....	166
CAPITOLUL II. Stingerea creanțelor fiscale prin plată, compensare și restituire.....	175
CAPITOLUL III. Dobânzi, penalități de întârziere și penalități de nedeclarare.....	194
CAPITOLUL IV. Înlesniri la plată.....	206
CAPITOLUL IV ¹ . Eșalonare la plată, în formă simplificată, pentru obligațiile fiscale administrate de organul fiscal central.....	232
CAPITOLUL V. Garanții.....	242
CAPITOLUL VI. Măsuri asigurătorii.....	243
CAPITOLUL VII. Prescripția dreptului de a cere executarea silită și a dreptului de a cere restituirea.....	247
CAPITOLUL VIII. Stingerea creanțelor fiscale prin executare silită.....	250

CAPITOLUL IX. Cheltuieli	283
CAPITOLUL X. Eliberarea și distribuirea sumelor realizate prin executare silită	283
CAPITOLUL XI. Contestația la executare silită.....	285
CAPITOLUL XII. Stingerea creanțelor fiscale prin alte modalități	287
CAPITOLUL XII ¹ . Dispoziții aplicabile cazurilor speciale de executare silită.....	293
CAPITOLUL XIII. Dispoziții speciale privind colectarea	294
TITLUL VIII. SOLUȚIONAREA CONTESTAȚIILOR FORMULATE ÎMPOTRIVA ACTELOR ADMINISTRATIVE FISCALE.....	295
CAPITOLUL I. Dreptul la contestație	295
CAPITOLUL II. Competența de soluționare a contestațiilor. Decizia de soluționare.....	300
CAPITOLUL III. Dispoziții procedurale	303
CAPITOLUL IV. Soluții asupra contestației	310
TITLUL IX. SOLUȚIONAREA LITIGIILOR FISCALE GENERATE DE INTERPRETAREA ȘI APLICAREA ACORDURILOR ȘI CONVENȚIILOR CARE PREVĂD EVITAREA/ELIMINAREA DUBLEI IMPUNERI.....	316
CAPITOLUL I. Procedura amiabilă în baza acordurilor sau convențiilor pentru evitarea/eliminarea dublei impuneri și în baza Convenției 90/436/CEE privind eliminarea dublei impuneri în legătură cu ajustarea profiturilor întreprinderilor asociate	316
CAPITOLUL II. Procedura amiabilă pentru evitarea/eliminarea dublei impuneri în baza Directivei (UE) 2017/1852 a Consiliului privind mecanismele de soluționare a litigiilor fiscale în Uniunea Europeană.....	318
TITLUL X. ASPECTE INTERNAȚIONALE	330
CAPITOLUL I. Cooperarea administrativă în domeniul fiscal.....	330
CAPITOLUL II. Asistența reciprocă în materie de recuperare a creanțelor legate de taxe, impozite, drepturi și alte măsuri.....	358
CAPITOLUL III. Asistență reciprocă în materie de recuperare a creanțelor în baza regulamentelor europene și a convențiilor internaționale la care România este parte	369
TITLUL XI. SANCTIUNI	371
TITLUL XII. DISPOZIȚII TRANZITORII ȘI FINALE	378
ANEXE LA CODUL DE PROCEDURĂ FISCALĂ	383
ACTE NORMATIVE DE APLICARE ȘI LEGISLAȚIE CONEXĂ.....	428
Anexa nr. 1. Deciziile Comisiei Fiscale Centrale și ale Comisiei de Proceduri Fiscale, aprobate după 1 ianuarie 2006.....	428
Anexa nr. 2. Facilități (eșalonări) la plata creanțelor fiscale	432
Anexa nr. 3. Prețuri de transfer și soluții fiscale individuale anticipate	448
Anexa nr. 4. Rambursare TVA.....	466
Anexa nr. 5. Restituire sume de la buget și acordarea dobânzilor.....	482
Anexa nr. 6. Cazierul fiscal	491
Anexa nr. 7. Controlul fiscal. Drepturi și obligații	518
Anexa nr. 8. Contenciosul administrativ.....	533
Anexa nr. 9. Regimul contravențiilor.....	545
Anexa nr. 10. Evaziunea fiscală.....	561

Codul de procedură fiscală comentat și adnotat

**cu legislație secundară
și complementară, jurisprudență
și instrucțiuni**

Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 547 din 23 iulie 2015, a intrat în vigoare la 1 ianuarie 2016 și a fost modificată prin:

- OUG nr. 50/2015 pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal și a Legii nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală (M. Of. nr. 817 din 3 noiembrie 2015), aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 358/2015 (M. Of. nr. 988 din 31 decembrie 2015);
- OUG nr. 84/2016 pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul financiar-fiscal (M. Of. nr. 977 din 6 decembrie 2016), aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 82/2017 (M. Of. nr. 313 din 2 mai 2017);
- OUG nr. 42/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală (M. Of. nr. 438 din 13 iunie 2017);
- OG nr. 30/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală (M. Of. nr. 708 din 31 august 2017), aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 150/2018 (M. Of. nr. 523 din 26 iunie 2018);
- Legea nr. 30/2018 pentru completarea art. 30 din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală (M. Of. nr. 49 din 18 ianuarie 2018);
- OUG nr. 18/2018 privind unele măsuri fiscal-bugetare și pentru modificarea unor acte normative (M. Of. nr. 260 din 23 martie 2018);
- OUG nr. 25/2018 pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru aprobarea unor măsuri fiscal-bugetare (M. Of. nr. 291 din 30 martie 2018), aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 30/2019 (M. Of. nr. 44 din 17 ianuarie 2019);
- Legea nr. 203/2018 privind măsuri de eficientizare a achitării amenzilor contravenționale (M. Of. nr. 647 din 25 iulie 2018);
- Legea nr. 212/2018 pentru modificarea și completarea Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004 și a altor acte normative (M. Of. nr. 658 din 30 iulie 2018);
- OUG nr. 88/2018 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul insolvenței și a altor acte normative (M. Of. nr. 840 din 2 octombrie 2018), aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 113/2020 (M. Of. nr. 600 din 8 iulie 2020);
- OUG nr. 114/2018 privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene (M. Of. nr. 1.116 din 29 decembrie 2018);
- Legea nr. 30/2019 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 25/2018 privind modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru aprobarea unor măsuri fiscal-bugetare (M. Of. nr. 44 din 17 ianuarie 2019);
- Legea nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative (M. Of. nr. 589 din 18 iulie 2019);
- OG nr. 19/2019 pentru modificarea și completarea Legii nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală (M. Of. nr. 694 din 22 august 2019), aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 127/2021 (M. Of. nr. 476 din 7 mai 2021);
- OG nr. 5/2020 pentru modificarea și completarea Legii nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală (M. Of. nr. 68 din 31 ianuarie 2020), aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 123/2021 (M. Of. nr. 476 din 7 mai 2021);
- OUG nr. 24/2020 privind unele măsuri pentru îmbunătățirea și reorganizarea activității Agenției Naționale de Administrare Fiscală, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative (M. Of. nr. 107 din 12 februarie 2020);
- OUG nr. 111/2020 privind modificarea și completarea Legii nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, pentru completarea art. 218 din

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, pentru modificarea și completarea Legii nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, precum și pentru completarea art. 12 alin. (5) din Legea nr. 237/2015 privind autorizarea și supravegherea activității de asigurare și reasigurare (M. Of. nr. 620 din 15 iulie 2020);

- OUG nr. 153/2020 pentru instituirea unor măsuri fiscale de stimulare a menținerii/creșterii capitalurilor proprii, precum și pentru completarea unor acte normative (M. Of. nr. 817 din 4 septembrie 2020);
- Legea nr. 295/2020 pentru modificare și completarea Legii nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, precum și aprobarea unor măsuri fiscale bugetare (M. Of. 1266 din 21 decembrie 2020);
- OG nr. 11/2021 pentru modificarea și completarea Legii nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală și reglementarea unor măsuri fiscale (M. Of. nr. 832 din 31 august 2021);
- OG nr. 11/2022 pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru modificarea unor termene (M. Of. nr. 97 din 31 ianuarie 2022);
- OG nr. 67/2022 privind unele măsuri fiscale, precum și pentru modificarea și completarea art. 59 din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală (M. Of. nr. 494 din 18 mai 2022);
- OUG nr. 102/2022 pentru modificarea și completarea Legii nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală (M. Of. nr. 654 din 30 iunie 2022);
- Legea nr. 252/2022 pentru modificarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal și pentru completarea art. 47 din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală (M. Of. nr. 742 din 22 iulie 2022);
- OG nr. 31/2022 pentru modificarea și completarea Legii nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală (M. Of. nr. 857 din 31 august 2022);
- OUG nr. 188/2022 pentru modificarea și completarea Legii nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală și pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 74/2013 privind unele măsuri pentru îmbunătățirea și reorganizarea activității Agenției Naționale de Administrare Fiscală, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative (M. Of. nr. 1272 din 29 decembrie 2022), aprobată cu modificări prin Legea nr. 388/2023 (M. Of. nr. 1123 din 13 decembrie 2023);
- OG nr. 16/2023 pentru modificarea și completarea Legii nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală (M. Of. nr. 86 din 31 ianuarie 2023);
- OUG nr. 20/2023 pentru modificarea și completarea Legii nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, precum și pentru modificarea Ordonanței Guvernului nr. 6/2019 privind instituirea unor facilități fiscale (M. Of. nr. 290 din 6 aprilie 2023);
- Legea nr. 93/2023 pentru completarea Legii nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală (M. Of. nr. 320 din 18 aprilie 2023);
- Legea nr. 296/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare pentru asigurarea sustenabilității financiare a României pe termen lung (M. Of. nr. 977 din 27 octombrie 2023);
- OUG nr. 125/2024 pentru completarea art. 2 și suspendarea aplicării unor dispoziții din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 28/1999 privind obligația operatorilor economici de a utiliza aparate de marcat electronice fiscale, precum și pentru completarea Legii nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală (M. Of. nr. 1073 din 25 octombrie 2024);
- OUG nr. 132/2024 pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal și pentru completarea Legii nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative (M. Of. nr. 1169 din 22 noiembrie 2024);
- Decizia CCR nr. 49 din 18 februarie 2025 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 25 alin. (3) din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală (M. Of. nr. 237 din 18 martie 2025).

Lucrarea include instrucțiuni privind procedura de contestare a actelor administrative fiscale, legislație secundară și complementară, comentarii, doctrină și jurisprudență, actualizate la data de 1 aprilie 2025.

TITLUL I

Dispoziții generale

Definiții

Art. 1. – În înțelesul prezentului cod, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

1. *actul administrativ fiscal* – actul emis de organul fiscal în exercitarea atribuțiilor de administrare a impozitelor, taxelor și contribuțiilor sociale, pentru stabilirea unei situații individuale și în scopul de a produce efecte juridice față de cel căruia îi este adresat;

2. *administrarea creanțelor fiscale* – oricare din activitățile desfășurate de organele fiscale în legătură cu:

- înregistrarea fiscală a contribuabililor/plătitorilor și a altor subiecte ale raporturilor juridice fiscale;
- declararea, stabilirea, controlul și colectarea creanțelor fiscale;
- soluționarea contestațiilor împotriva actelor administrative fiscale;
- asistența/îndrumarea contribuabililor/plătitorilor, la cerere sau din oficiu;
- aplicarea sancțiunilor în condițiile legii;

3. *analiza de risc* – activitatea efectuată de organul fiscal în scopul identificării riscurilor de neconformare în ceea ce privește îndeplinirea de către contribuabil/plătitor a obligațiilor prevăzute de legislația fiscală, de a le evalua, de a le gestiona, precum și de a le utiliza în scopul efectuării activităților de administrare fiscală;

4. *contribuabil* – orice persoană fizică, juridică sau orice altă entitate fără personalitate juridică ce datorează, conform legii, impozite, taxe și contribuții sociale;

5. *contribuție socială* – prelevare obligatorie realizată în baza legii, care are ca scop protecția persoanelor fizice obligate a se asigura împotriva anumitor riscuri sociale, în schimbul căreia aceste persoane beneficiază de drepturile acoperite de respectiva prelevare;

6. *control fiscal* – totalitatea activităților efectuate de organele fiscale pentru verificarea modului de îndeplinire de către contribuabil/plătitor a obligațiilor prevăzute de legislația fiscală și contabilă;

7. *creanță bugetară* – dreptul la încasarea oricărei sume care se cuvine bugetului general consolidat, reprezentând creanța bugetară principală și creanța bugetară accesorie;

8. *creanță bugetară principală* – dreptul la încasarea oricărei sume care se cuvine bugetului general consolidat, altele decât creanțele;

9. *creanță bugetară accesorie* – dreptul la încasarea dobânzilor, penalităților sau a altor asemenea sume, în baza legii, aferente unor creanțe bugetare principale;

10. *creanță fiscală* – dreptul la încasarea oricărei sume care se cuvine bugetului general consolidat, reprezentând creanța fiscală principală și creanța fiscală accesorie;

11. *creanță fiscală principală* – dreptul la perceperea impozitelor, taxelor și contribuțiilor sociale, precum și dreptul contribuabilului la restituirea sumelor plătite fără a fi datorate și la rambursarea sumelor cuvenite, în situațiile și condițiile prevăzute de lege;

12. *creanță fiscală accesorie* – dreptul la perceperea dobânzilor, penalităților sau majorărilor aferente unor creanțe fiscale principale, precum și dreptul contribuabilului de a primi dobânzi, în condițiile legii;

13. *creditor fiscal* – titularul unui drept de creanță fiscală;

14. *creditor bugetar* – titularul unui drept de creanță bugetară;

15. *debitor fiscal* – titularul unei obligații de plată corelativă unui drept de creanță fiscală;

16. *debitor bugetar* – titularul unei obligații de plată corelativă unui drept de creanță bugetară;

17. *declarație fiscală* – act întocmit de contribuabil/plătitor, în condițiile și situațiile prevăzute de lege, reprezentând declarația de impunere și declarația informativă;

18. *declarație de impunere* – actul întocmit de contribuabil/plătitor care se referă la:

- impozitele, taxele și contribuțiile sociale datorate, în cazul în care, potrivit legii, obligația calculării acestora revine contribuabilului/plătitorului;
- impozitele, taxele și contribuțiile sociale colectate, în cazul în care plătitorul are obligația de a calcula, de a reține și de a plăti sau, după caz, de a colecta și de a plăti impozitele, taxele și contribuțiile sociale;
- bunurile și veniturile impozabile, precum și alte elemente ale bazei de impozitare, dacă legea prevede declararea acestora;

19. *declarație informativă* – actul întocmit de contribuabil/plătitor referitor la orice informații în legătură cu impozitele, taxele și contribuțiile sociale, bunurile și veniturile impozabile, precum și în legătură cu evidențele contabile și fiscale, inclusiv fișierul standard de control fiscal, dacă legea prevede declararea acestora, altele decât cele prevăzute la pct. 18;
20. *dobândă* – obligația fiscală accesorie reprezentând echivalentul prejudiciului creat titularului creanței fiscale principale ca urmare a neachitării la scadență de către debitor a obligațiilor fiscale principale;
- 20¹. *dosarul administrativ al acțiunii de control fiscal* – totalitatea documentelor și informațiilor care stau la baza constatărilor organului de control fiscal din punct de vedere faptic și legal, precum și cele emise în legătură cu administrarea mijloacelor de probă;
- 20². *dosarul fiscal* – ansamblul documentelor și informațiilor primite sau elaborate, deținute de organul fiscal în legătură cu activitatea de administrare a creanțelor fiscale ale unui contribuabil/plătitor;
21. *drepturi vamale* – drepturi de import și drepturi de export, astfel cum sunt definite de Legea nr. 86/2006 privind Codul vamal al României, cu modificările și completările ulterioare;
22. *executor fiscal* – persoana din cadrul organului de executare cu atribuții de efectuare a executării silite;
23. *impozit* – prelevare obligatorie, indiferent de denumire, realizată în baza legii, fără contraprestație, în scopul satisfacerii necesităților de interes general;
24. *legislație fiscală* – totalitatea normelor prevăzute în actele normative referitoare la impozite, taxe, contribuții sociale, precum și la proceduri de administrare a acestora;
25. *legislație contabilă* – totalitatea normelor prevăzute în actele normative referitoare la organizarea și conducerea contabilității;
26. *majorare de întârziere* – obligația fiscală accesorie reprezentând echivalentul prejudiciului creat titularului creanței fiscale principale, precum și sancțiunea, ca urmare a neachitării la scadență, de către debitor, a obligațiilor fiscale principale;
27. *obligație fiscală* – obligația de plată a oricărei sume care se cuvine bugetului general consolidat, reprezentând obligația fiscală principală și obligația fiscală accesorie;
28. *obligație fiscală principală* – obligația de plată a impozitelor, taxelor și contribuțiilor sociale, precum și obligația organului fiscal de a restitui sumele încasate fără a fi datorate și de a rambursa sumele convenite, în situațiile și condițiile prevăzute de lege;
29. *obligație fiscală accesorie* – obligația de plată sau de restituire a dobânzilor, penalităților sau a majorărilor, aferente unor obligații fiscale principale;
30. *organ fiscal* – organul fiscal central, organul fiscal local, precum și alte instituții publice care administrează creanțe fiscale;
31. *organ fiscal central* – Ministerul Finanțelor Publice și Agenția Națională de Administrare Fiscală, denumită în continuare A.N.A.F., prin structurile de specialitate cu atribuții de administrare a creanțelor fiscale, inclusiv unitățile subordonate ale Ministerului Finanțelor Publice sau A.N.A.F.;
32. *organ fiscal local* – structurile de specialitate din cadrul autorităților administrației publice locale cu atribuții de administrare a creanțelor fiscale;
33. *penalitate de întârziere* – obligația fiscală accesorie reprezentând sancțiunea pentru neachitarea la scadență de către debitor a obligațiilor fiscale principale;
34. *penalitate de nedeclarare* – obligația fiscală accesorie reprezentând sancțiunea pentru nedeclararea sau declararea incorectă, în declarații de impunere, a impozitelor, taxelor și contribuțiilor sociale;
35. *plătitor* – persoana care, în numele contribuabilului, conform legii, are obligația de a plăti sau de a reține și de a plăti ori de a colecta și plăti, după caz, impozite, taxe și contribuții sociale. Este plătitor și sediul secundar obligat, potrivit legii, să se înregistreze fiscal ca plătitor de salarii și de venituri asimilate salariilor;
36. *taxă* – prelevarea obligatorie, indiferent de denumire, realizată în baza legii, cu ocazia prestării unor servicii de către instituții sau autorități publice, fără existența unui echivalent între cuantumul taxei și valoarea serviciului;
37. *titlu de creanță fiscală* – actul prin care, potrivit legii, se stabilește și se individualizează creanța fiscală;
38. *titlu de creanță bugetară* – actul prin care, potrivit legii, se stabilește și se individualizează creanța bugetară;
39. *vector fiscal* – totalitatea tipurilor de obligații fiscale pentru care există obligații de declarare cu caracter permanent;
40. *date de identificare* – numele și prenumele în cazul persoanelor fizice sau denumirea în cazul persoanelor juridice și entităților fără personalitate juridică, domiciliul fiscal și codul de identificare fiscală.